

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIđI
Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

ORTA ANADOLU B¼LGESİ
SULUDA MAKARNALIK BUğDAY
TESCİL RAPORU

AKSİNİT, KARAM

Ankara-2022

AKSİNİT VE KARAM MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Orta Anadolu Bölgesi suluda makarnalık buğday tarımsal değerleri ölçme denemelerinde **Aksinit ve Karam** çeşit adayları 2 yıl süreyle yer almıştır. Bu denemelerin sonunda verim, kalite ve hastalık değerleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Tarımsal değerleri ölçme denemeleri Konya, Ankara'da (Yenikent ve Haymana) ve Eskişehir'de kurulmuştur. Bu denemelerde Ç-1252, Eminbey, Meram 2002 ve Mirzabey 2000 standart çeşit olarak kullanılmıştır. Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara (Yenikent) ve Adana'da (Doğankent) yapılmıştır. Çeşit adayının UPOV prensiplerine uygun olarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemleri yapılarak çeşit özellik belgesi düzenlenmiştir.

AKSİNİT; Tescil başvurusunu S.S. Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği' nin yaptığı çeşit adayı Stavropol Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından 2003 yılında ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; kışlık, bitki boyu orta ve başaklanma zamanı orta olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 530.6 kg/da ortalama verim ile altıncı sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 569.2 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının % 6.8 gerisindedir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 39.8-42.7 g, hektolitre ağırlığı 77.0-79.8 kg/hl, protein oranı %14.3-15.5, camsılık %98-100, SDS sedimentasyon 13-48 ml, ırmik B sarılık değeri 22.8-23.7, ırmik verimi % 62.3-63.8 arasında değişmektedir.

KARAM; Tescil başvurusunu Tasaco Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.nin yaptığı çeşit adayı aynı firma tarafından 2018 yılında Konya'da ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; kışlık, bitki boyu orta ve başaklanma zamanı geç olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 532.6 kg/da ortalama verim ile beşinci sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 569.2 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının % 6.4 gerisindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.77 b değeri ve pozitif a değerine (106.51) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 39.6-44.5 g, hektolitre ağırlığı 78.3-79.2 kg/hl, protein oranı %16.0-17.6, camsılık %96-100, SDS sedimentasyon 24-45 ml, ırmik B sarılık değeri 26.0-27.8, ırmik verimi % 62.1-62.5 arasında değişmektedir.

Kuruluşumuzca Tescil Komitesine sunulan Aksinit ve Karam aynı isimlerle 05.04.2022 tarihinde yapılan Serin İklim Tahılları Komitesince tescil edilmiştir.

Çizelge 1. Orta Anadolu Bölgesi 2019-2020 Ekim Yılı Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

	Ankara	Konya	Yenikent	Eskişehir	Ort	V.S.
1- Ç-1252 (st)	623.88	348.28	772.10 ab	584.73 cd	582.24 c	5
2- Karam	513.28	378.18	595.00 c	710.40 ab	549.21 c	7
3- Meram-2002 (st)	584.65	404.93	676.65 bc	601.55 c	566.94 c	6
4- Enduro	580.73	448.43	818.35 a	756.63 a	651.03 a	1
5- Mirzabey 2000 (st)	687.95	397.93	679.18 bc	605.70 c	592.69 bc	3
6- Aksinit	536.13	450.45	833.33 a	540.95 d	590.21 bc	4
7- Eminbey (st)	634.15	454.88	835.00 a	663.48 b	646.88 ab	2
VK (%), F	15.40 Ö.D.	21.44 Ö.D.	12.45 **	5.97 **	13.56 **	
AÖF	-	-	137.67	56.52	57.06	

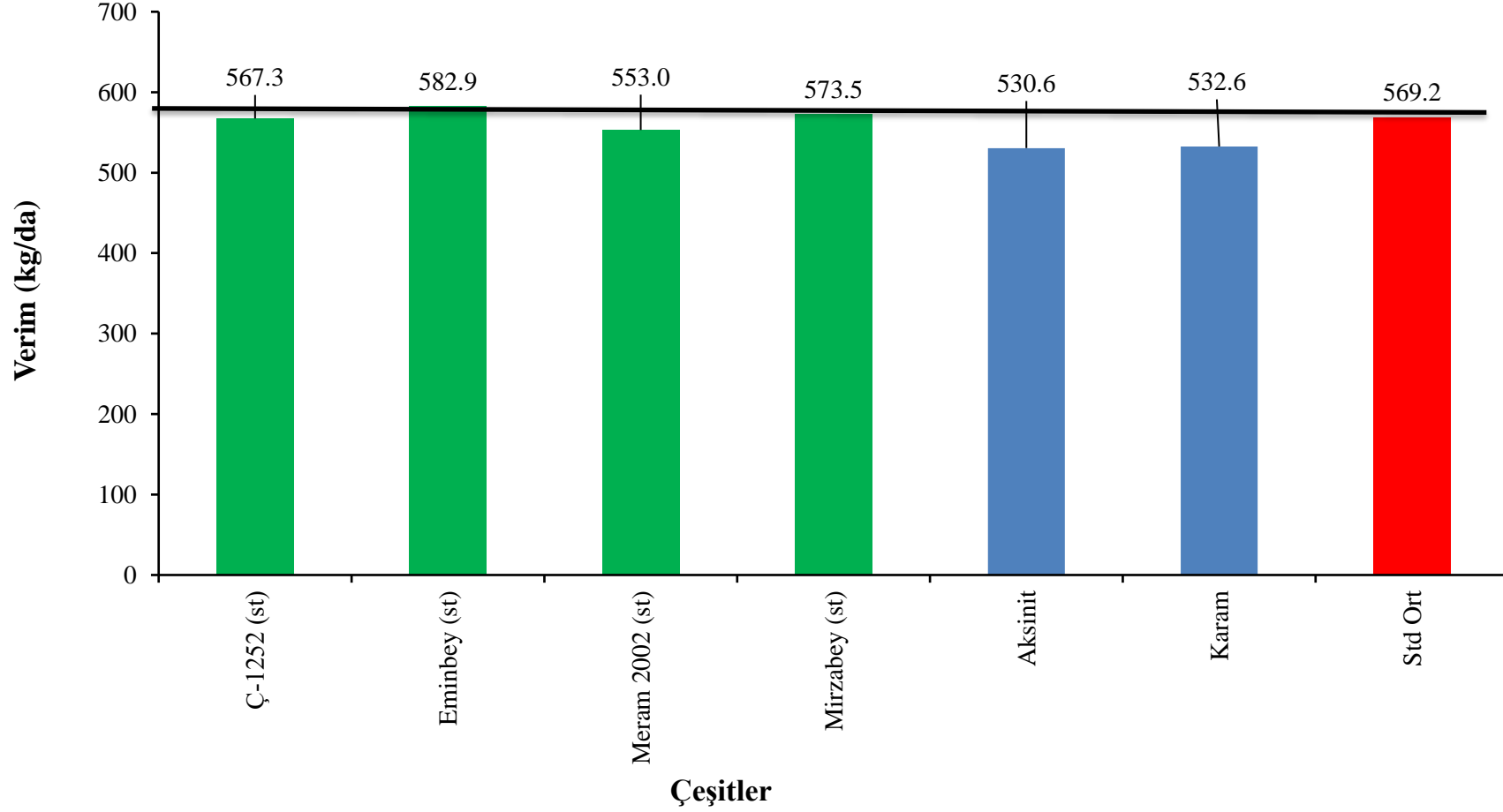
Çizelge 2. Orta Anadolu Bölgesi 2020-2021 Ekim Yılı Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Eskişehir	Yenikent	Ankara	Ortalama	V.S.
1-Ç-1252 (st)	522.3	599.9 ab	519.8 ab	547.3 a	2
2- Karam	601.8	495.6 bcd	433.9 bcd	510.4 abc	4
3- Meram-2002 (st)	511.0	521.4 bc	571.1 a	534.5 ab	3
4-olg-kmb-4 (Vezir)	517.6	547.6 abc	464.5 bc	509.9 abc	5
5- Mirzabey 2000 (st)	524.4	651.8 a	467.3 bc	547.8 a	1
6-TPM1511 (Şerif)	500.9	468.3 cd	397.2 cd	455.5 cd	9
7-Tekfen 3033	565.8	523.0 bc	411.8 cd	500.2 a-d	6
8-Tekfen 3036	515.4	443.5 cd	494.1 abc	484.3 bcd	8
9- Saya	544.9	392.1 d	414.3 cd	450.4 d	11
10- Eminbey (st)	555.2	546.0 abc	391.6 cd	497.6 a-d	7
11-Aksinit	506.9	496.6 bcd	349.6 d	451.0 d	10
VK(%), F	9.64, ÖD	16.16, *	15.89, **	14.01, **	
AÖF		120.66	102.53	56.71	

Çizelge 3. Orta Anadolu Bölgesi 2019 ve 2020 Yılları Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent		Konya	Ankara		Eskişehir		Genel Ortalama	V.S.
	2020	2021	2020	2020	2021	2020	2021		
Ç-1252 (st)	772.1	599.9	348.3	623.9	519.8	584.7	522.3	567.3	3
Eminbey (st)	835.0	546.0	454.9	634.2	391.6	663.5	555.2	582.9	1
Meram 2002 (st)	676.7	521.4	404.9	584.7	571.1	601.6	511.0	553.0	4
Mirzabey (st)	679.2	651.8	397.9	688.0	467.3	605.7	524.4	573.5	2
Aksinit	833.3	496.6	450.5	536.1	349.6	541.0	506.9	530.6	6
Karam	595.0	495.6	378.2	513.3	433.9	710.4	601.8	532.6	5
								F : ÖD %VK: 13.74	

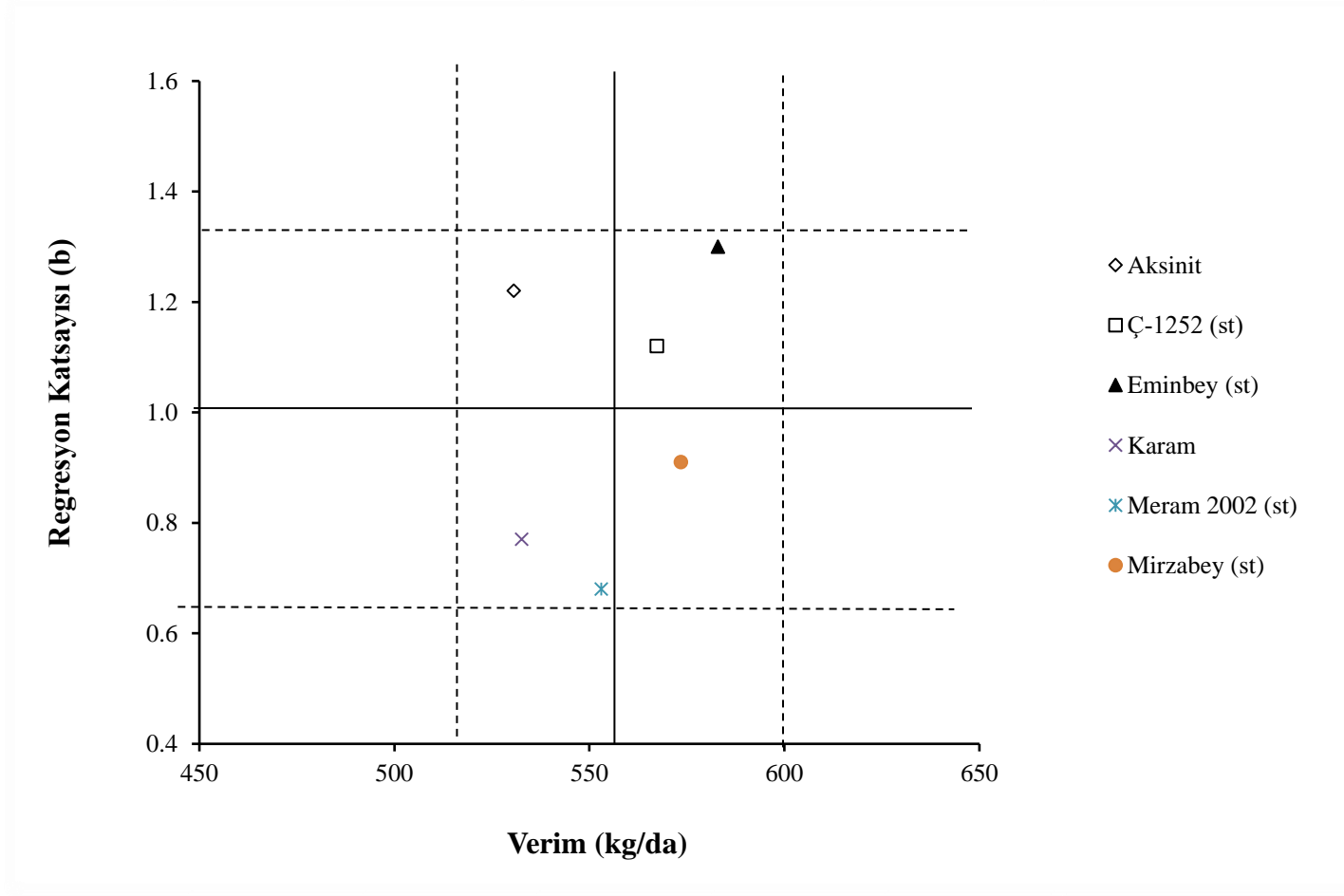
Grafik 1. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday Verim Grafiği

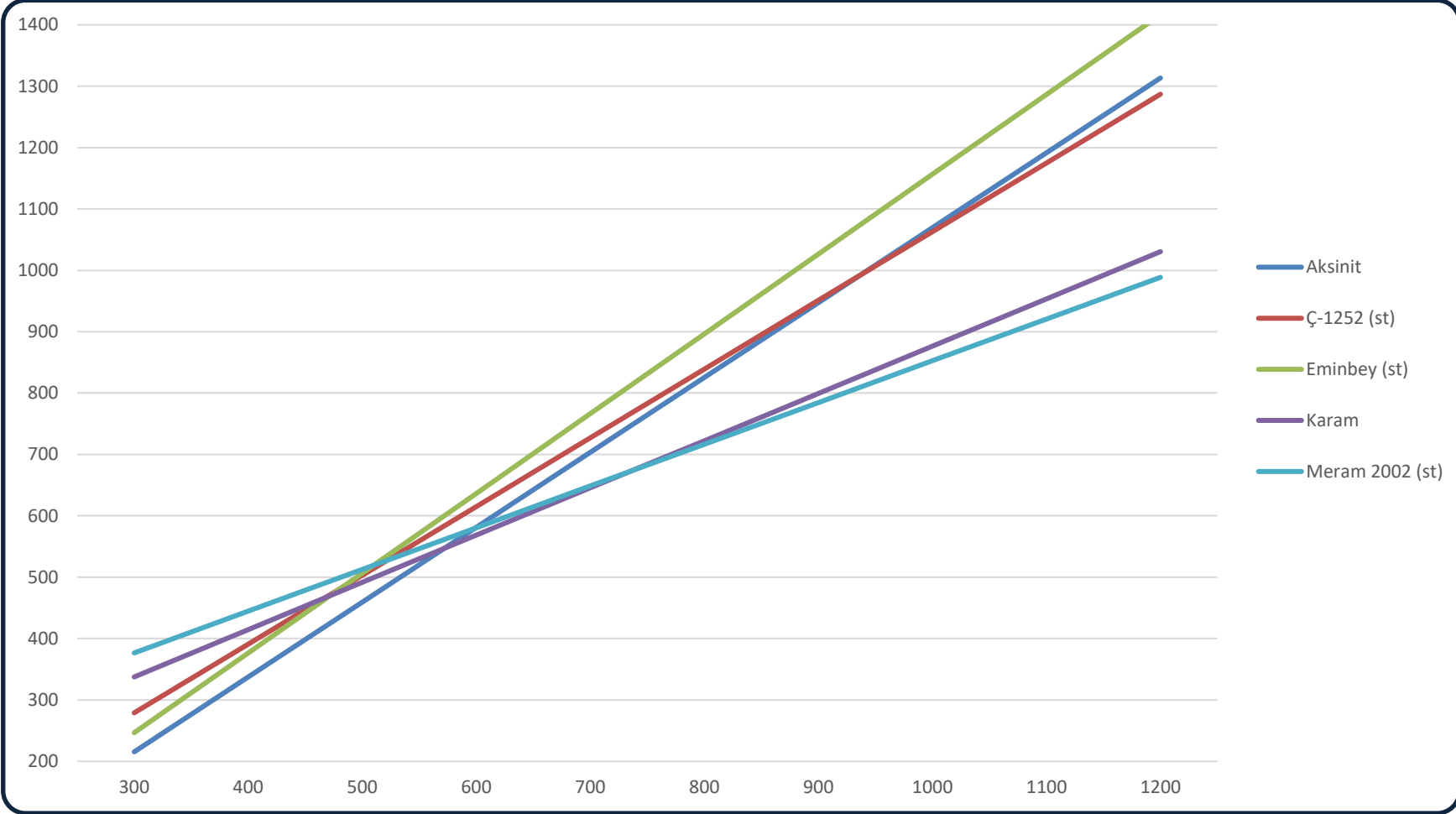
Çizelge 4. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday Tarımsal Değerleri Ölçme Denemelerine Ait Bazı Stabilite Parametreleri

Çeşitler	Verim (kg/da)	b		a	C.V.	R ²
			+,- sh			
Ç-1252 (st)	567.3	1.12	0.22	-56.58	20.04	0.51
Eminbey (st)	582.9	1.30	0.13	-141.06	12.10	0.78
Meram 2002 (st)	553.0	0.68	0.18	172.60	16.80	0.37
Mirzabey (st)	573.5	0.91	0.16	68.80	14.75	0.55
Karam	532.6	0.77	0.19	106.51	18.49	0.39
Aksinit	530.6	1.22	0.18	-150.17	17.82	0.64
Genel Ortalama	556.6					
Std. Ortalama	569.2					

Grafik 2. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday Stabilite Grafiği

Grafik 3. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday Beklenen Verim Grafiği

Çizelge 5. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent 2020)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g, KM)	Hektolitre Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Camsı Tane Oranı (%)	İrmik Verimi (%)	İrmik b Renk Değeri	SDS Sedimentasyon (ml)-irmik	Beklemeli SDS Sedim. (ml)-irmik	Sedimentasyon Fark irmik
1-Ç-1252 (st)	36.0	78.7	15.5	100	63.0	23.1	17	21	4
2- Karam	39.6	79.2	17.6	100	62.5	27.8	24	23	-1
3- Meram-2002 (st)	36.2	75.7	17.4	98	61.3	21.9	22	25	3
4-Enduro	39.9	80.3	16.6	100	60.3	29.4	25	27	2
5- Mirzabey 2000 (st)	37.2	73.9	16.1	100	61.4	27.0	12	13	1
6- Aksinit	39.8	79.8	14.3	98	63.8	23.7	13	14	1
7- Eminbey (st)	38.1	75.7	15.6	100	62.1	24.8	30	30	0

Çizelge 6. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Eskişehir 2021)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g, KM)	Hektolitire Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Tane Protein Oranı (% , KM)	Camsı Tane Oranı (%)	İrmik Verimi (%)	İrmik b Renk Değeri	SDS Sedimentasyon (ml)-un
1-Ç-1252 (st)	46.9	80.2	15.3	17.1	97	64.1	22.3	34
2- Karam	44.5	78.3	16.0	17.8	96	62.1	26.0	45
3- Meram-2002 (st)	50.7	77.6	14.1	15.7	96	61.3	18.6	31
4-olg-kmb-4 (Vezir)	48.0	79.2	13.8	15.4	99	62.5	21.3	14
5- Mirzabey 2000 (st)	46.6	76.0	14.0	15.6	99	61.0	24.5	13
6-TPM1511 (Şerif)	41.8	78.7	16.8	18.7	100	61.3	26.1	50
7-Tekfen 3033	43.1	79.6	16.5	18.4	99	62.3	26.1	37
8-Tekfen 3036	48.4	79.4	15.2	17.0	91	63.2	22.9	32
9- Saya	47.4	78.1	14.0	15.6	98	62.5	23.8	12
10- Eminbey (st)	47.3	79.0	14.0	15.6	95	61.8	21.9	24
11- Aksinit	42.7	77.0	15.5	17.3	100	62.3	22.8	48

* Teknolojik Analizler Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kalite laboratuvarında yapılmıştır.

Çizelge 7. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Tarla Gözlemleri (Yenikent-2020)

	Bitki Boyu	Başaklanma Zamanı
1- Ç-1252 (st)	102	145
2- Karam	96	145
3- Meram-2002 (st)	88	135
4- Enduro	79	137
5- Mirzabey 2000 (st)	109	145
6- Aksinit	102	145
7- Eminbey (st)	94	135

Çizelge 8. Orta Anadolu Bölgesi Suluda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Tarla Gözlemleri (Yenikent-2021)

Çeşitler	Bitki Boyu (cm)	Başaklanma Zamanı	Soğuk Zararı
1-Ç-1252 (st)	86	22 Mayıs	1
2- Karam	80	20 Mayıs	4
3- Meram-2002 (st)	83	26 Mayıs	1
4-olg-kmb-4 (Vezir)	80	20 Mayıs	1
5- Mirzabey 2000 (st)	90	24 Mayıs	1
6-TPM1511 (Şerif)	85	20 Mayıs	3
7-Tekfen 3033	87	17 Mayıs	3
8-Tekfen 3036	98	17 Mayıs	4
9- Saya	82	17 Mayıs	1
10- Eminbey (st)	89	20 Mayıs	2
11-Aksinit	103	17 Mayıs	1